

og jeg har derved havt rig Leilighed til at erfare, hvor umaadelig nedtrykkende den Byrde er, som gjennem et aandsfvagt Barn hviler paa mange Familier. Dernæst er det naturligt, at det aandsfvage Barn ved hele sin Udsærd er en Plage ikke blot for Forældrene, men ogsaa for Dingvelferne. Ser i Kjøbenhavn har jeg havt Exempler paa, at saadanne ulykkelige Familier ikke kunne faae nogen Høilig, fordi de øvrige Beboere i Huset ikke ville taale de Ulemper, som det aandsfvage Barn fører med sig. At et saadant Barn er et Sted, hvor det kan nyde en omhyggelig Pleie og et kjerligt Tilsyn, vil derfor ikke blot for Barnet selv, men tillige i højeste Grad for Forældrene være en sand Velgjerning. Gjennemførelsen af det foreliggende Lovforslag vil derfor, som det ærede Medlem bemærkede, ganske sikkert bvinge Indring i mange ulykkelige Familier, som i højeste Grad ville paaflønne det. — Der er en Paragraf i Lovforslaget, som er optagen i det andet Thing, om hvilken det ærede Medlem, som havde Ordet, ytrede nogen Tvivl, idet han tvivlede om, at den Mand, som det er Hensigten at overgive Sagen i Entreprise, vil kunne være tjent med § 4. Jeg har selv næret Tvivl dærom, og inden jeg gik ind paa Paragrafen under Forhandlingerne i Landsthinget, har jeg derfor konfereret med den Paagjældende, men han fandt ingen Betænkelighed ved at gaa ind paa Paragrafen, overbevist om, at han paa den ene Side vilde styre Anstalten saa vel, at der ikke skulde være Anledning til nogen begrundet Klage, og at paa den anden Side hans Forhold i denne Sag som i flere andre vil finde Paaflønnelse og retferdig Buerding fra Regeringens Side, som vil stikke ham mod enhver ubillig Behandling. Han har derfor tiltraadt § 4 og er villig til at paatage sig det Hverv at udføre Foretagendet med denne Paragraf.

Brix: Jeg maa ganske slutte mig til Udtalelsen af det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) og ligeledes paaflønne det Skridt, der her foreslaas gjort for saa mange Ulykkelige. Jeg tror ogsaa, at det er en fuldstændig rigtig Bet, man er slaet ind paa for Dieblisset, saaledes som Sagen nu staar, at understøtte den Mand, der har vist saa megen Interesse for denne Sag, ved at overgive ham Styrelsen, saa at det bliver en privat Anstalt under offentlig Tilsyn. Der er kun et eneste Punkt, der er mig lidt tvivlsomt, nemlig Forøgelsen af Antallet af de Landsfvage, der ville kunne finde Plads i Asyllet, indtil 100. Jeg tror, at den Slags Anstalter ere bedst tjente med ikke at være altfor store, for at Bestyreren, hvis personlige Overblik er saa aldeles nødvendigt, ikke skal blive overlæstet. Jeg skulde altsaa allerhelst have set, at man lod sig nøie med 60 Pladser og søgte at faae en Anstalt enten nu eller senere,

f. Ex. i Sjælland, af maaste lignende Størrelse. Dette har ogsaa nogen Betydning for Forældrene; thi hvor ulykkelige Børnene end ere, føle Forældrene sig dog knyttede til dem og ønske af og til at kunne se, hvorledes de have det. Jeg tror derfor, at det vilde være ganske heldigt at have saadanne Anstalter i mindre Stil liggende paa forskjellige Steder. De, der ere bekendte med Blindeforhold f. Ex., ville vide, at der hos mange Forældre er en vis Sky for at sende Børnene saa langt bort, at de ikke kunne faae Leilighed til personlig at overbevise sig om, hvorledes disse blive behandledes. Spørgsmaalet om en saadan Anstalt andetsteds foreligger ikke for Dieblisset, og jeg skal da ogsaa indskrænke mig til ganske at slutte mig til Forslaget, som det foreligger. Jeg tvivler tillige om, at der ikke skulde være flere Landsfvage end nævnt, som der vil blive søgt Optagelse for i en saadan Anstalt. Jeg kjenner idetmindste flere Børn, der vel ikke ere saa aandsfvage, at de vække al den Uvillie hos Husbeboerne, som den ærede Minister talte om, men dog ere saa svagsindede, at de ikke kunne ernære sig selv og selv om Forældrene og de Nærmeste behandle dem vel, dog ere til Spot, navnlig for de omkringboende Børn. Børn have jo ikke Sands eller Die for den Ulykke, der har rammet et saadant Barn, og ere derfor tilbøjelige til at gjøre det til Skive for deres Spot; jeg har i alt Fald kjendt flere Exempler derpaa overfor Børn, der ikke gjorde Noget selv. Jeg tror derfor ogsaa, at der meget snart vil komme Dunster om Udvidelse af den Anstalt, man her tænker sig oprettet, eller nye Anstalters Oprettelse, og i saa Tilfælde kan den høitærede Minister efter den Stemning, der er her i Thinget for den Slags Sager, være vis paa at møde samme Smøbekommen som den, der nu bliver det foreliggende Lovforslag tilbed.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Maa det være mig tilladt at erindre om, at Lovforslaget, som det blev forelagt i det andet Thing, kun omhandlede 60 Pladser; men der er i det andet Thing gjort den Tilføielse, at Asyllet skal have en saa stor Grund, at det kan udvides til at optage 100. Det er imidlertid en Selvsølge, at, inden nogen saadan Udvidelse kan finde Sted, maa vedkommende Minister paany henvende sig til Rigsdagen, og der vil jo altsaa være fuld Frihed til at tage under Overveielse, om man skal udvide Anstalten til 100, eller om man skal følge den Tanke, der nu fremsattes af det ærede Medlem for Kjøbenhavn (Brix) og ogsaa er fremkommen i det andet Thing, nemlig at opføre en Anstalt i Sjælland, for at Forældre, som ønske at se til deres Børn, kunne have dem saa nær ved sig som muligt. Det eneste altsaa, der følger af den Tilføielse, der er gjort om Optagelse af et Antal af 100 Landsfvage, er den, at Grunden maa være noget